

Grundtrækkene af Danmarks Geologi fremgaar klart og tydeligt; der er anvendt een Farve (grøn) for hele Kridtperioden og een (gul) for Tertiæret. For Bornholms Vedkommende er der foretaget en Sondring inden for Grundfjældet, idet Hammer Granit og Svaneke Granit er betegnet med samme Signatur som Revsunds- og Stockholmgraniter, medens hele Resten af Bornholms Grundfjæld er sat sammen med Gnejserne i Småland og Halland. Der er paa dette Punkt en Uoverensstemmelse med de nyeste danske Arbejder, idet Karen Callisens (Beiträge zur Kenntnis des Granitgrundgebirges von Bornholm) hævder, at vel kan der skelnes mellem en ældre og yngre Gruppe, til hvilken sidste henregnes Hammer og Svaneke Granit, men alle de bornholmske Graniter maa anses for at være Differentiationer af samme Magma, og visse Analogier taler for, at hele det bornholmske Granitomraade maa henføres til den ældre Gruppe af Grundfjældet; efter dette burde saavel Hammer som Svaneke Graniten signeres med den brune Farve (Smålands-Gnejsen). Referenten tør ikke udtale nogen Førstehaandsmening om Berettigelsen af det ene eller det andet Synspunkt, men maa indskrænke sig til at gøre opmærksom paa Uoverensstemmelsen.

For vor Generation har Tönebohms Geologiske Kort over Norden været et meget værdifuldt og meget anvendt Undervisningsmiddel. Man har al Grund til at forvente, at dets Efterfølger vil gøre samme Gavn, indtil nye Undersøgelser har gjort ogsaa dette forældet.

Niels Nielsen.

Fritz Machatschek: *Geomorphologie*. 23 × 16 cm, Ill., 150 S. B. G. Teubner, Leipzig-Berlin 1934.

I en meget kort og sammentrængt Form indeholder denne Bog det geomorfologiske Stof, som Studenter uden Specialuddannelse bør være fortrolige med. Bogen er systematisk opbygget, klart skrevet og tager rimeligt Hensyn til den vældige Udvikling der i Øjeblikket er i den geomorfologiske Forskning. Billedstoffet er godt, Reproduktionerne ypperlige og Litteraturlisterne saa udførlige, at alt væsentlig er kommet med.

Til Anvendelse i Danmark maa man imidlertid henlede Opmærksomheden paa, at visse Afsnit er behandlede paa en saadan Maade, at vi her maa stille noget videregaaende Fordringer til en Lærebog. Dette gælder navnlig den glaciologiske Del af Arbejdet og delvis den vulkanologiske. I det tektoniske Afsnit vil det antageligt volde danske Læsere nogen Vanskelighed at følge Fremstillingen uden supplerende Læsning andet Sted, men paa dette Punkt er Vanske-

---

lighederne saa store, at de maaske ikke kan overvindes i en saa sammentrængt Fremstilling.

N. N.

Vaughan Cornish: Ocean waves and kindred geophysical phenomena. 21 x 14 cm, Ill., 158 S. The University Press, Cambridge 1934.

I over 30 Aar har Forfatteren studeret Bølgefænomenet i Naturen, og har derom offentliggjort en lang Række Arbejder.

Han har nu samlet Iagttagelserne og resumeret Bearbejdelsen af disse i en samlet Fremstilling og givet denne en saadan Form, at ogsaa Læseren uden særlig geofysisk og matematisk Uddannelse kan have Glæde deraf.

1. Kap. omfatter Oceanbølgers Størrelse og Hastighed i Relation til Vindhastigheden, 2. Kap. Bølger i Sand og Sne og 3. Kap. forskellige Bølgefænomener i Floder og indre Tidevandsomraader. Man faa et stærkt Indtryk af Fænomenernes uhyre sammensatte Karakter, og man kunde ønske, at Forfatteren paa visse Felter var naaet videre i Retning af Eksakthed. At han selv har haft en Følelse i denne Retning fremgaar af nogle supplerende Noter af Harold Jeffreys, som i et Tillæg paa ca. 40 Sider giver visse Hovedpunkter af Bølgefænomenets Teori.

N. N.
